

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ Й ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ
ІМЕНІ ПРОФЕСОРА ОЛЕГА МІШУКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри англійської
філології та світової літератури
імені професора Олега Мішукова
протокол №2 від 02.09.2024 р.
завідувач кафедри

 (Ю.Кіщенко)

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ОК 4. Методика викладання фахових дисциплін у закладах загальної середньої освіти

Освітня програма «Середня освіта (Мова і література англійська)»
Спеціальність: 014 Середня освіта
Спеціалізація: 014.021 Середня освіта (Англійська мова і література)
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Назва освітньої компоненти	Методика викладання фахових дисциплін у закладах загальної середньої освіти
Викладач	кандидат педагогічних наук, доцент Зуброва Ольга Андріївна
Посилання на сайт	https://www.kspu.edu/About/Faculty/IUkrForeignPhilology/ChairTranslation.aspx
Контактний тел.	
E-mail викладача	ozubrova@ksu.ks.ua
Графік консультацій	за попередньою домовленістю

1. Анотація курсу

Дисципліна формує методичні знання, уміння і навички, необхідні для здобуття кваліфікації вчителя англійської мови. У межах курсу розглядаються теоретичні положення методики, сучасні підходи до навчання англійської мови; удосконалюються професійно-методичні вміння майбутніх учителів іноземної мови.

2. Мета та завдання курсу

Мета навчальної дисципліни – забезпечення теоретичної та практичної підготовки студентів до викладання іноземної мови у ЗСО.

Завдання навчальної дисципліни:

- сформувані у студентів знання теоретичних основ навчання іноземних мов у ЗЗСО;
- ознайомити студентів з сучасними підходами і тенденціями навчання іноземних мов;
- сформувані у студентів професійно-методичні вміння вчителя іноземних мов (планування й організації навчального процесу з англійської мови у ЗЗСО; застосування методів, форм, прийомів і засобів навчання і контролю відповідно до умов і цілей навчання);
- підготувати студентів до майбутнього професійного самовдосконалення і постійного підвищення методичної компетенції.

3. Програмні компетентності та результати навчання

Результатом успішного завершення дисципліни є сформованість у здобувача таких програмних компетентностей і результатів навчання:

Інтегральна компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в основній (базовій) середній школі.

Загальні компетентності

ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність свідомо визначати цілі власного професійного й особистісного розвитку, організувати власну діяльність, працювати автономно та в команді.

ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел, у т.ч. англійською мовою.

ЗК 5. Здатність застосовувати набуті знання та вміння в практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність критично оцінювати й аналізувати власну освітню та професійну діяльність.

ЗК 11. Здатність використовувати цифрові технології та мультимедійні засоби в освітній і професійній діяльності в умовах сучасного інформаційно-комунікаційного освітнього простору.

Фахові компетентності

ФК 2. Здатність реалізовувати сучасні підходи до організації та здійснення освітнього процесу згідно з вимогами педагогіки, психології.

ФК 3. Здатність формувати в учнів предметні (мовна, мовленнєва, соціокультурна, лінгвокраїнознавча, дискурсивна, стратегічна, методична) компетентності, застосовуючи сучасні підходи, методи й технології навчання англійської мови та світової літератури.

ФК 4. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з англійської мови та світової літератури.

ФК 5. Здатність до критичного аналізу, діагностики та корекції власної педагогічної діяльності з метою підвищення ефективності освітнього процесу.

ФК 7. Володіння сучасними методами, прийомами і засобами навчання англійської мови та світової літератури з використанням інформаційних технологій.

ФК 8. Уміння оцінювати зміст, структурувати та організувати навчальний матеріал відповідно до вимог шкільної програми або робочих навчальних програм ЗВО, володіння концептуальними основами структури і змісту засобів навчання.

ФК 9. Здатність проводити фахово орієнтовані наукові дослідження.

Програмні результати навчання

Програмні результати навчання за освітньо-професійною програмою:

ПРН 2. Знання сучасних філологічних й дидактичних засад навчання англійської мови та світової літератури та вміння творчо використовувати різні теорії й досвід (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення професійних завдань.

ПРН 3. Знання державного стандарту загальної середньої освіти, навчальних програм з англійської мови та світової літератури для ЗНЗ та практичних шляхів їхньої реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності.

ПРН 4. Володіння ефективними методами і прийомами викладання англійської мови та світової літератури у закладах середньої та вищої освіти.

ПРН 5. Знання етичних норм, які регулюють відносини між людьми в професійних колективах.

ПРН 6. Знання сучасних підходів до організації та здійснення освітнього процесу відповідно до психологічних особливостей учнів та студентів.

ПРН 7. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПРН 8. Уміння аналізувати, діагностувати та корегувати власну педагогічну діяльність з метою підвищення ефективності освітнього процесу.

Відповідно до програмних результатів навчання, вказаних в освітньо-професійній програмі, визначено **програмні результати навчання освітньої компоненти «Методика викладання фахових дисциплін у закладах загальної середньої освіти»:**

- знання сучасних основ навчання англійської мови у ЗЗСО та вміння творчо використовувати їх у практиці викладання;
- знання сучасних методів і форм викладання англійської мови та вміння застосовувати їх у відповідності до навчальних потреб учнів;
- знання способів контролю та оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з англійської мови;
- уміння аналізувати та корегувати власну педагогічну діяльність з метою підвищення ефективності освітнього процесу;
- володіння комунікативною мовленнєвою компетентністю з англійської мови;
- знання шляхів підвищення кваліфікації вчителя англійської мови.

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
3 кредити / 90 год.	16	14	60 год.

5. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова/ вибіркова компонента
2024-2025	1	Спеціальність: 014 Середня освіта Спеціалізація: 014.021 Середня освіта (Англійська мова і література)	1	обов'язкова компонента

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Для опанування низки завдань курсу студенту необхідно мати персональний комп'ютер / ноутбук та доступ до мережі Інтернет. Для викладання лекційних і практичних занять курсу викладачеві необхідно мати ноутбук, мультимедійний проектор та доступ до мережі Інтернет.

7. Політика курсу

Відвідування занять і виконання завдань є обов'язковим (допускається як синхронний, так і асинхронний тип навчання на період воєнного стану), для успішного складання підсумкового контролю з дисципліни вимагається виконання всіх завдань, передбачених програмою курсу. Невиконання понад 25% завдань без поважної причини буде оцінений як «незадовільно». Здобувач вищої освіти має дотримуватися правил академічної доброчесності при виконанні творчих завдань (написанні доповідей, есе). Виявлення ознак плагіату в письмовій роботі студента є підставою для її

незарахування викладачем. Студенти зобов'язані дотримуватися строків, визначених викладачем для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. За роботи, виконані з порушенням строків, оцінка знижується.

При організації освітнього процесу в Херсонському державному університеті студенти та викладачі діють відповідно до таких положень:

- Положення про самостійну роботу студентів (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DAcademicServ.aspx>);
- Положення про організацію освітнього процесу (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DAcademicServ.aspx>);
- Положення про проведення практики студентів (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DAcademicServ.aspx>);
- Положення про порядок оцінювання знань студентів (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DAcademicServ.aspx>);
- Положення про академічну доброчесність (<http://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>);
- Положення про кваліфікаційну роботу (проект) студента (<http://www.kspu.edu/About/Faculty/INaturalScience/MFstud.aspx>);
- Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>);
- Положення про порядок і умови обрання освітніх компонент/навчальних дисциплін за вибором здобувачами вищої освіти (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>).

8. Схема курсу

Тиждень, дата, години (вказується відповідно до розкладу навчальних занять)	Тема, план	Форма навчального заняття, кількість годин (аудиторної та самостійної роботи)	Список рекомендованих джерел (за нумерацією розділу 11)	Завдання	Максимальна кількість балів
Тиждень 1-2 академічних годин - 18	<p>Тема 1: Фонетичний, граматичний і лексичний аспекти в методиці викладання англійської мови у ЗЗСО.</p> <p>1. Загальні форми, принципи та методи навчання іноземної мови. 2. Навчання фонетики. 3. Навчання граматики. 4. Навчання лексики.</p>	лекційне заняття – 4 год.; практичне заняття – 4 год.; самостійна робота – 10 год.	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8	<p>1. Опрацювати матеріал лекції та виступити з доповіддю. 2. Підготувати аналіз наукової статті з питань навчання фонетики, лексики, граматики. 3. Онлайн-тестування.</p>	5 5 10
Тиждень 3-5 академічних годин – 16	<p>Тема 2. Навчання рецептивних видів мовленнєвої діяльності.</p> <p>1. Основні принципи навчання читання. 2. Види читання. 3. Типи вправ для формування компетентності в читанні. 4. Навчання аудіювання. 5. Вправи для формування компетентності в аудіюванні.</p>	лекційне заняття – 4 год.; практичне заняття – 2 год.; самостійна робота – 10 год.	1, 2, 3, 4, 18, 19, 13	<p>1. Опрацювати матеріал лекції та виступити з доповіддю. 2. Мікро-викладання: Підготувати фрагмент уроку навчання читання (аудіювання). 3. Онлайн-тестування.</p>	5 10 10

<p>Тиждень 6-7 академічних годин - 14</p>	<p>Тема 3. Навчання продуктивних видів мовленнєвої діяльності. 1. Формування компетентності в діалогічному мовленні. 2. Формування компетентності в монологічному мовленні. 3. Етапи навчання письма. 4. Система вправ для формування компетентності в письмі.</p>	<p>лекційне заняття – 2 год.; практичне заняття – 2 год.; самостійна робота – 10 год.</p>	<p>1, 2, 3, 4, 5, 17</p>	<p>1. Опрацювати матеріал лекції та виступити з доповіддю. 2. Мікро-викладання: Підготувати фрагмент уроку навчання діалогічного (монологічного) мовлення, письма.</p>	<p>5 10</p>
<p>Тиждень 8-9 академічних годин - 14</p>	<p>Тема 4. Планування та організація освітнього процесу з англійської мови у ЗЗСО. 1. Календарне планування з англійської мови у ЗЗСО. 2. Форми організації освітнього процесу з англійської мови. 3. Шляхи підвищення мотивації учнів до вивчення англійської мови. 4. Контроль в освітньому процесі з англійської мови.</p>	<p>лекційне заняття – 2 год.; практичне заняття – 2 год.; самостійна робота – 10 год.</p>	<p>1, 2, 3, 12, 16</p>	<p>1. Опрацювати матеріал лекції та виступити з доповіддю. 2. Проаналізувати календарні плани вчителів, які є у вільному доступі на освітніх платформах (наприклад, https://naurok.com.ua, https://vseosvita.ua)</p>	<p>5 5</p>
<p>Тиждень 10-11 академічних годин - 14</p>	<p>Тема 5. Англійська мова для класного вжитку. 1. Сталі вирази, що використовуються на початку уроку. 2. Ведення основної частини уроку. 3. Завершення уроку. 4. виправлення помилок учнів на уроці.</p>	<p>лекційне заняття – 2 год.; практичне заняття – 2 год.; самостійна робота – 10 год.</p>	<p>2, 3, 18, 19, 21, 23</p>	<p>1. Опрацювати матеріал лекції та виступити з доповіддю. 2. Розробити словник вчителя англійської мови.</p>	<p>5 5</p>

Тиждень 14-16 академічних годин - 14	Тема 6. Самоосвіта та вдосконалення методичної компетенції сучасного вчителя англійської мови. 1. Рівні та стандарти володіння мовою. 2. Шляхи вдосконалення фахової майстерності вчителів іноземних мов. 3. Міжнародні іспити та сертифікати з англійської для вчителів. 3.1. Teaching Knowledge Test 3.2. Delta 3.3. CELTA	лекційне заняття – 2 год.; практичне заняття – 2 год.; самостійна робота – 10 год.	2, 3, 18, 19, 21, 23	1. Опрацювати матеріал лекції та виступити з доповіддю.	5
				2. Скласти список курсів з можливістю отримати сертифікати. Оцінити перспективи кожного з них.	5
				3. Онлайн- тестування.	10

9. Форма (метод) контрольного заходу та вимоги до оцінювання програмних результатів навчання

9.1. Максимальна кількість балів за цей модуль – 100.

Практичні заняття – 80 балів (поточне оцінювання усних відповідей за матеріалами лекцій та за результатами аналізу наукової літератури з методики викладання англійської мови (максимально 5 балів за кожний виступ); мікровикладання – розробка та проведення фрагментів уроків (максимально 10 балів за кожний виступ).

Онлайн-тестування – 30 балів (3 тестування по 10 балів).

Розподіл балів, які отримують здобувачі, за результатами опанування курсу

Види навчальної діяльності (робіт)	модуль 1	Сума балів
Створення фрагментів уроків, виконання завдань	10	max 60
Онлайн-тестування	10	max 30
Інформальна освіта (будь-який пункт зі списку) за умови пред'явлення сертифікату: -отримання сертифіката за проходження курсу з методики викладання іноземної мови на платформах UDEMI, Coursera, Prometeus та ін. Пропонований курс: https://ua.udemy.com/course/chatgptforteachers/learn/lecture/36774008?start=15#overview - участь у наукових, науково-практичних конференціях; - підготовка наукової статті, наукової роботи на конкурс, тощо.	10	max 10
Разом балів		100

9.2. Критерії оцінювання за підсумковою формою контролю.

Підсумкова форма контролю – диференційований залік. Студент отримує його автоматично за умови виконання всіх вимог (відвідування занять, виконання завдань). Мінімальна кількість балів, яку студент має набрати протягом вивчення дисципліни – 60. Максимально можлива кількість балів 100. Студенти можуть отримати до 10% бонусних балів за виконання індивідуальних завдань, участь у конкурсах наукових робіт, предметних олімпіадах, конкурсах, неформальній та інформальній освіті (зокрема, COURSERA та ін.).

10. Список рекомендованих джерел

Основні

1. Вишневецький О. І. Методика навчання іноземних мов : Навч. посібник. Київ : Знання, 2010. 206 с.
2. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / Кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2002. 328 с.
3. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах : Підручник / Кол. авторів Л. С. Панова, І. Ф. Андрійко, С. В. Тезикова та ін. Київ : Вид. центр «Академія», 2010. 327 с.
4. Fedicheva N. V. Teaching English as a foreign language : educational guidance for students, would-be teachers of English. Lugansk : SE “Taras Shevchenko LNU” publisher, 2011. 240 p.
5. Hadfield J., Hadfield Ch. Introduction to Teaching English. Oxford : Oxford University Press, 2010. 176 p.
6. Harmer J. The Practice of Language Teaching. Longman, 2004. 370 p.

Додаткові

7. Бориско Н. Ф. Сам себе методист или советы изучающему иностранные языки. Киев : «Фирма ИНКОС», 2001. 267 с.
8. Заболотська О.О. Формування індивідуальності майбутніх учителів-словесників у професійній підготовці : Монографія. Херсон : Айлант, 2006. 304 с.
9. Зуброва О. А. Роль професійно-педагогічного виховання у становленні особистості майбутнього педагога. *Наука і освіта. Науково-практичний журнал Південного наукового Центру АПН України*, 2007. №1-2. С.140-142.
10. Іноземні мови в навчальних закладах : Науково-методичний журнал. Київ.
11. Іноземні мови : Науково-методичний журнал. – Київ.

12. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук. ред. укр. видання С. Ю. Ніколаєва. Переклад з англ. Київ : Ленвіт, 2003. 273 с.
13. Квасова О.Г. Основи тестування іншомовних навичок і вмінь. Київ : Ленвіт, 2009. 119 с.
14. Ніколаєва С. Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов. Київ : Ленвіт, 2008. 285 с.
15. Пассов Е.И. Методика как теория и технология иноязычного образования. Елец : ЕГУ им. И.А. Бунина, 2010. 543 с.
16. Практикум з методики викладання англійської мови у середніх навчальних закладах : Посібник. Вид. 2-е, доп. і переробл. / Кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2004. 360 с.
17. Тести для всіх, хто вивчає іноземні мови / Укл. Г. І. Артемчук, С. Ю. Ніколаєва та ін. Київ : Ленвіт, 2003. 168 с.
18. Aitken R. Teaching Tenses. Brighton : ELB Publishing, 2002. 191 p.
19. Riddell D. Teach English as a Foreign Language: Teach Yourself (New Edition) . London : John Murray Press, 2014. 288 p.
20. Scrivener J. Learning Teaching : 3rd Edition. Student's Book Pack. London : Macmillan Education, 2011. 416 p.
21. Slattery M., Willis J. Introduction for Primary Teachers. – Oxford, 2009. – 148p.
22. Spratt M., Pulverness A., Williams M. The TKT Course Modules 1, 2 and 3. Cambridge : Cambridge University Press, 2011. 260 p.
23. Thornbury S., Watkins P. The CELTA Course Trainer's Manual. Cambridge : Cambridge University Press, 2007. 186 p.
24. Zabolotska O. The Model of Formation of Future Foreign Language Teacher's Polyculture / Revista Inclusiones. Volume: 7. April-June 2020. Pp. 99-114.

Інтернет-ресурси

25. <http://www.tesol.net>
26. <http://www.englishclub.net>
27. <http://www.cambridge-efl.org.uk>